

עלילה לתרופה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

רוצה לנצח את המלחמה? השתמש בכח הדיבור!

יוס"ד ו'אה תקצ"ב.

אָנוּ סוֹמְכִים עַל כּחוֹ שֶׁל זָקֵן דְּקֶדְשָׁה שֶׁהוּא לוֹחֵם בְּעַדְנוּ מִלְחָמוֹת ה' וכו'. אַךְ הָעֵצָה הַפְּשׁוּטָה לָקֵחַ לְשִׁמּוֹר הַזְּכָרוֹן הוּא עַל יְדֵי הַדְּבָר פֶּה, כִּי הַדְּבָר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל מְאֹד, וְעַל יְדֵי מִנְעָמִין כָּל הַמְלָחְמוֹת, וְכֵמוֹ שֶׁלְעֵינֵינוּ הַזְּכָרוֹן הַפְּשׁוּט כְּגוֹן לִזְכֹּר לְמַדּוֹ צְרִיכִין לְחַזֵּר פְּרָקוּ כְּפִיו כְּמָה וְכְמָה פְּעֻמֵּים כְּפִידוּעַ כְּחוֹשׁ, כְּמוֹ כֵּן לְעֵינֵינוּ הַזְּכָרוֹן הַזֶּה שֶׁהוּא הַעֲקָר, צְרִיכִין לְחַזֵּר כְּפִיו הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, הוּן בֵּינוּ לְבִין עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר לְעֲצֻמוֹ דְּבָרֵי מוֹסֵר כְּכֵל יוֹם מָה יִהְיֶה תְּכִלְתּוֹ לְעוֹלָם הֲבָא וְמָה יִהְיֶה יִסּוּף לְנַצַּח וְכו', וְכֵן לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּזוֹ, כִּי הַדְּבָר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל לְהַזְכִּיר אֶת הָאֱדָם, בְּבָחִינַת כִּי מְדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶתְּכֵנוּ.

וְעַקֵּר נִצְחוֹן הַמְלָחְמָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם שֶׁהִיא מִלְחָמָה אֶרְכָּה מְאֹד מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר, עֲקָר הַנִּצְחוֹן הוּא עַל יְדֵי הַדְּבָר שֶׁהוּא הַכְּלִי זֵין שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין כְּתוּב אֵלָּא בְּפֶה. וְזֶה בְּחִינַת מִנְעָמִין שֶׁהַתְּחִיל דְּוֹד הַמְּלָאךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם רַב הַמְּזוּמָרִים שֶׁבְּתַהֲלִים, וּפְרֵשׁ רַש"י שֶׁעֲשֵׂה הַמְּזוּמָר בְּשִׁבְלֵי הַלְוִיִּים שֶׁאִמְרוּהוּ שֶׁהֵם מִנְעָמִים בְּשִׁיר וְכו', וְנִנְחַנּוּ בְּרִשְׁנוֹ זֶה הַפְּרוּשׁ גַּם עַל כֵּל יִשְׂרָאֵל, וּפְרוּשׁוֹ בְּפִשְׁטוֹת. לְמִנְעָמִין. שֶׁהוּא לְמִי שְׂרוּצָה לְהִיטֵן מִנְעָמִין הַמְּלָחְמָה בְּזוֹ הָעוֹלָם יֵאמָרוּ זֶה הַמְּזוּמָר וְזֶה הַמְּזוּמָר וְכו' וְהֵבִין הֵיטֵב, וְכֵמוֹ כֵּן הוּא לְעֵינֵינוּ הַתְּבוּדוֹת שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת אֲמִירוֹת תַּהֲלִים כְּמוֹ שֶׁבְּאֵר מִקְּוִים אַחֵר.

גַּם דְּוֹד אֲמִיר מִנְעָמִין זֶה עַל עֲצֻמוֹ כְּמִנְעָמִין וְיִמְנָע אֶת עֲצֻמוֹ וְאוֹמֵר מִנְעָמִין מְזוּמָר לְדוֹד, הֵינִי לְדוֹד שֶׁמִּנְעָמִין כָּל הַמְּלָחְמוֹת עַל יְדֵי דְבָרוֹ אוֹמֵר עֲתָה זֶה הַמְּזוּמָר, וְכֵן צְרִיךְ לָקֵחַ אֲדָם אֶפְלוּ בְּמִדְּוֹתָהּ הַשְּׁפֵלָה לִידַע וְלִהְיוֹת שְׂבֻדָּאִי הוּא מִנְעָמִין הַרְבֵּה עַל יְדֵי כָּל דְבָר וְדָבָר שֶׁל שִׁיחָה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁאוֹמֵר, כִּי זֶהוּ נִצְחוֹן וְנִצְחֵי שְׂנֵי שְׂנֵי אֶתְּכֵנוּ עַד וְלִנְצַח נִצְחִים, וְאִם יִהְיֶה חֶזֶק בְּזוֹ שֶׁעַד שֶׁתִּצְאֵי נִפְשׁוֹ מִמֶּשֶׁתְּ עֵסֶק בְּזוֹ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיחָה יִעֲבֹר עָלָיו מָה,

בְּנִדְוָא יִנְצַח הַמְּלָחְמָה בְּחִסְדוֹ הַגְּדוֹל: נְתוּן מְרוֹסְלָב.

על הפרשה להישאר בן חורין

לא הכסף ולא הנכסים יבטיחו את חירותנו, אלא היכולת לשמוט מהידים את הנכסים והחזיר את הבעלות להשם.

התגלות עצומה של הארת הרצון, העניין הזה ניכר מכל צורת היציאה ממצרים שנעשתה ברצונו של השם יתברך בלבד, הוא פשוט רצה בנו וגילה את רצונו באופן הכי פומבי כשמוטט עבורנו את חוקי הטבע בעשרת המכות ולאחר מכן בקריעת הים. והיכן הגיע גילוי הרצון לשיאו? בהר סיני ומתן תורה.

שמיטה ויובל

מצוות השמיטה והיובל מלמדות אותנו שהעבדות היא מציאות שחוזרת בהכרח על עצמה מעצם טבע הבריאה, ולכן לא די לנו שיצאנו ממצרים, אפילו לאחר שנחלנו את הארץ, עדיין לא בטלה סכנת העבדות. החירות היא עניין חמקמק ומתעתע. חופש, ואפילו בעלות על קרקע ונכסים יכולים להפוך לשעבוד ולשלול את החירות. אדם עובד את האדמה או מתמסר למאמצי התפרנסות וכלכלה, ומבלי שיבחין הוא כבר אינו ממש הבעלים אלא עבד. במתן תורה, כשזכינו להשתחרר ולצאת מזוהמת הנחש שמשמעותה עבדות ושעבוד, קיבלנו תיכף את מצוות השמיטה שתבטיח את חירותנו גם בעתיד.

העניין הזה ניכר מכל מצוות השמיטה שמקיפות את המציאות כולה, האדם והשדה הקרקע הבהמות והכספים. רבי נתן מסביר שמצוות השמיטה מבטאות את התפשטות הארת הרצון בכל חלקי המציאות, ולכן אפילו לבהמות עליך להניח לאכול מתבואת השדה המופקר לכל, כדכתיב 'ולבהמתן... תהיה כל תבואתה לאכול'.

העבודה בשדה, ההתעסקות בממון ונכסים, מגבירים באופן טבעי את הצמצומים. כל אחד שומר לעצמו את שלו ומגביר את מידת הצמצום. לעומת זאת, כאשר הרצון מאיר מתבטלים הצמצומים, איש אינו שומר לעצמו, השדות מופקרים ותבואתם משוחררת מבעלות. במציאות כזו יכולה הארת הרצון להתפשט ולהגיע לכל מקום, ולשחרר את העולם מכבלי העבדות שמשלטים עליו בכל פעם מחדש.

בסמיכות למתן תורה שמעניקה לכל יהודי שטר של חירות (ראה הקדמת התיקון"ז טו ע"א), מפרטת התורה בפרשתנו את דיניו של מי שבכל זאת נפל לעבדות. בהר סיני קיבלנו לא רק מצב של חירות, אלא גם את האפשרות למצוא תמיד מחדש את הדרך לעולם החירות. ובכן, מצווה אותנו התורה שכאשר מתגלגל לדינו יהודי שמצבו הכלכלי גרם לו לאבד את חירותו, נזכור שאת האיש הזה הוציא הקב"ה ממצרים כדי שלא יהיה עוד עבד, לא פרעה ולא לקשייו הכלכליים. ואם נפל לידן אדם כזה, ראה נא שלא להעמיס עליו עוד עול גלות. וכפי שהדברים אמורים כלפי עבד או עובד שלך, הם גם נוגעים לעצמך. אל תיתן לכעס

(ע"פ ליקו"ה חו"מ מקירות וקבלנות ב)

חירות נחשבת צורך קיומי של כל אדם, והיא שמגדירה גם את שלמותו. אי אפשר להתייחס לעבד כשווה ערך לאדם חופשי. העניין הוא, שלמרות החשיבות הגדולה שמייחסת האנושות לחירות ולביטול העבדות, לא תמיד יודעים בני אדם לומר מהי חירות ולזהות היכן תופסת אותם העבדות.

התורה בפרשת 'בהר' מתייחסת לטבע הזה שמצוי בבסיסו של עולם וטבוע בכל נפש, ומעניקה לנו את השער שיהיה שם תמיד כדי לאפשר את היציאה לחירות, גם למי שנפל לעבדות. העניין הזה מופיע בפרשתנו דרך שני נושאים: שמיטה ויובל, ודיני עבד עברי - הן ביחס לאופן העסקתו, 'לא תרדה בו בפרך', והן מצד חיוב בני המשפחה לשחרר לחופשי את העבד העברי שנמכר לגוי. הפרשה הזו נאמרת בסיני, ויש קשר מהותי בין נושאי הפרשה לעבודה שהדברים נאמרים בהר סיני.

חירות אמתית

יצאנו ממצרים כדי להגיע להר סיני, משום שרק שם הושגה המטרה האמתית לא רק של יציאת מצרים, גם של גלות מצרים. הסיבה לגלות מצרים היתה, כפי שמבאר האריז"ל (שער הכוונות דרושי פסח א), חטא עץ הדעת, אז דבקה באדם ובצאצאיו זוהמת הנחש הקדמוני והוא איבד את חירותו. מאז החטא האדם משועבד והשעבוד הוא חלק מחייו, וכשאין מי שישעבד אותו הוא משעבד את עצמו, לפרנסתו ולדאגותיו.

למצרים ירדו אבותינו כדי להזדכך ולהיחלף מזוהמת הנחש, וגם לאחר שיצאו משם בפסח, החירות האמתית עדיין לא הושגה עד חג השבועות כשעמדו למרגלות הר סיני וקיבלו תורה, ושם פסקה זוהמתם. אחת המשמעויות של פסיקת זוהמת הנחש היא יציאתם של נפשות ישראל מטבע העבדות, וחייבתם בחירות אמתית כדרשת חז"ל במשנה (אבות ב ו) על הכתוב 'והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות' - אל תקרא חרות אלא חירות. מהי עבדות?

אפשר להסביר זאת מתוך דבר והיפוכו, עבדות היא ההפך המוחלט של הארת הרצון. לעבד אין רצון, הוא משועבד לרצונם של אחרים. לא המאמץ והעמל מגדירים את האדם כעבד, אלא העדר הרצון. ובלי רצון אין שובע.

מסביר רבי נתן ע"פ דברי רבינו (ליקו"מ תניינא תורה ז) שהפרנסה והשובע באים מהארת הרצון, במצרים לא האיר לנו הרצון, משועבדים היינו למצרים, רעבים ללחם ועוד יותר מכך רעבים לרצון. היציאה ממצרים נעשתה מתוך

שיעורים קבועים

יום	תאריך לחדוש	ליקוטי ח"א	ליקוטי ח"ב	עמוד הדיבור	הדף הימני
שבת	כ	ו	יג	סח.	כב
א	כא	ז.	יד	סח:	כב
ב	כב	ז.	טו	סט.	כד
ג	כג	ח.	טז	סט:	כה
ד	כד	ת.	יז	ע.	כו
ה	כה	ט.	יח	ע:	כז
ו	כו	י.	יט	עא.	כח

מעשה קדוש זה הוא מעשה שגם על פי פשוטו יש בו הרבה רמזים שאפשר להבין את מעלת התם, לעומת כסילות החכם שברוב חכמתו הפסיד את כל חייו, ואשרי המעמיק לחפש במעשה עצות ורמזים להבין את דרכי החכם ודרכי התם, לראות זה לעומת זה, כי ענין התמימות הוא מעיקרי עיקרי רביז"ל שאמר והדגיש וחזר וכפל בלשונו הרבה פעמים שעיקר היהדות הוא תמימות ופשיטות, אלא שענין התמימות הוא לימוד עמוק מיני ים, וכמובא בליקוטי הלכות כמה וכמה פעמים שהוא חכמה גדולה שצריך ללמוד ולשמש הרבה את הצדיקים בשביל לדעת מהו התמימות ופשיטות.

מעשה שני בעלי בתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים, והיו להם שני בנים, לכל אחד בן אחד, ולמדו שניהם בחדר אחד. ואלו השני בנים היו אחד מהם בר הבנה, והאחד היה תם (לא שדיה טיפש, אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך).

ואלו השני בנים היו אוהבים זה את זה מאד; אף על פי שהאחד היה חכם והאחד היה תם ומחו היה נמוך, אף על פי כן אהבו זה את זה מאד:

שני בנים - חכם ותם

רביז"ל מספר על שני בנים, אחד היה חכם שהיה בר הבנה ואילו חברו היה תם, והם היו חברים ואוהבים מאוד זה את זה. והוא מדגיש 'לא שהיה טיפש' - כי תמימות זה לא טיפשות, אלא 'שהיה לו שכל פשוט ונמוך' - לא היה יודע להעמיק אלא הבין כל דבר על מקומו בפשיטות, כמו שהוא.

היו אוהבים זה לזה

כי משמעות המילה 'תמימות' הוא שלמות - כלומר להבין את הדבר כמו שהוא באמת בלי התחכמות, ולכן תמימות הוא מידת האמת. כי האמת הוא אחד, ושקר הוא הרבה מאוד, כלומר, כאשר יש שולחן לפנינו אזי אפשר לומר על החפץ הזה הרבה שקרים, אבל האמת היא פשוטה - אמת אחת, החפץ הזה הוא 'שולחן ותו לא'.

וכאן יכול ומותר ל'חכם' לבוא להחכים ולהעמיק יותר בעומק ענין ה'שולחן' איך הוא מורכב ולאיה צורך הוא משמש ואיך אפשר להביא יותר תועלת ממנו וכו', אבל כל זה רק אחרי שהתם עם השכל הפשוט והנמוך ראה בעיניו הפשוטות שזה שולחן.

כי כאשר החכם והתם חברים ואוהבים זה לזה, אזי הם מעשירים את חבריו. אך כאשר החכם הוא לבד ללא התם, אזי החכם נגיש לשולחן ומתחיל לחקור במהות השולחן עד שיכול לסבב במחשבתו ולבסוף לבוא לידי מסקנא שאולי אין זה כלל שולחן. כי מרוב חכמתו הוא מאבד את האמת הפשוטה.

ולמדו שניהם בחדר אחד

אף שלכאורה נראה הדבר סותר ששניהם ילמדו אצל מלמד אחד, כי אין אפשר שיהיה להם את אותם לימודים, אבל באמת זה בעצמו מורה שיש מקום להלימוד של החכם והתם נפגשים יחד. כי האמת היא אמת ומתאים לכל שכל, אף שהאחד משיגו ומבינו בעמקות, והשני בשכל פשוט ונמוך, אבל כלפי עצם הידיעה שניהם למדו את אותו הדבר - ולכן מדגיש רביז"ל שלא היה טיפש כלל, אלא שהיה מבינו בפשטות.

כי בדרכי התורה כך הוא האמת, ששניהם מתאחדים.

ונבאר הדבר: כי הנה רביז"ל פותח את הליקוטי מוהר"ן (סימן א) 'איש הישראלי צריך להסתכל בשכל של כל דבר', ועל זה הדרך הולך וסובב כל תורת רביז"ל ללמד השגות אלקות ולהכניס את האדם לפנימיות הבריאה, אך כל זה צריך להיות בתוך גרי התמימות והאמת, כלומר שכל הלימוד של הסתכלות בשכל הוא באופן שלומד להעמיק בתמימות, מהו שבת, מהו תפילה, מהו תורה.

בורא נב שפתיים

אני שהוא מטורף. בגמ' למדו זאת מהפסוק 'בורא נב שפתיים'. דהיינו, זה ששגורה תפילתו בפיו זכה ל'בורא נב שפתיים'.

ועיי"ש במאמר שרבינו מביא ראיה שהעלאת התפילה מהגלות היא ע"י הנבואה שנאמר (בראשית כ) כי נביא הוא ויתפלל בעדך, הרי שעי" נבואה התפילה בשלימות, אמנם פסוק מתחיל כך 'השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וכו'. בתורה י כתב רבינו אש"ת האיש היא התפילה, שנאמר א'דני שפתי ת'פתח ר"ת אשת, כי נביא הוא- כי הקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים, ומשגר תפלה סדורה בפיו כדי שיהנה מתפילתו, וזה 'כי נביא הוא' לשון נב שפתיים, כשחז"ל בורא נב שפתיים אם שגורה תפילתו בפיו וכו'.

בביאור הליקוטים מקשה, הרי הפסוק משמש כהקדמה לתפילת שמ"ע: א' שפתי תפתח - ואז ופי יגיד תהלתך-תפילה, ומדוע אם כן עצם התפילה נקראת אש"ת'. ומבאר ש'תפילתי שגורה אין משמעותה תפילה שלא טועה בה, אלא תפילה שמשגרין לו מן השמים, כלשון רבינו 'משגר תפילה סדורה בפיו'. התפילה השלימה היא זו שהש"ת נתן לאדם את הדיבורים בבחי' "ואשים דברי בפין", המילים כמו יוצאים מאליהם מפנימיות נשמת המתפלל.

וכן בתורה ב' סעיף ד' רבינו לפי הטף כמו הטף אל דרום (לשון דיבור), היינו שהייתה תפילתו שגורה בפיו. פירוש הטף הוא לשון דבר שזב, שנוסף מאיליו כמו 'נופת טיטופנה שפתותיך', זו היא המשמעות של 'תפילתו שגורה', הדיבורים משוגרים נשלחים לאדם מן השמים ויוצאים כמאליהם מפיו.

פירוש זה מתבאר בשער הכוונות (כוונת העמידה פ"ח), "אד' שפתי תפתח" היינו שה' יפתח את שפתי התפלל, ופי יגיד תהלתך - יגיד בלשון ארמית היא לשון המשכה (כמו משכו וקחו - אתנגידו וכו') היינו שהדיבורים יימשכו מפיו.

מהורנ"ת בהלכות שילוח קד' מ'באר את הענין של 'בורא נב שפתיים', שהש"ת בורא לאדם דיבורים ושולח לו דיבורים שאינם באים מכח זה שחושב או מתכנן מה ואיך לומר, אלא הם דברים שנשלחים לליבו ופיו. דבר זה מבואר גם בתורה קנ"ו שמה שאדם מדבר בינו לבין קונו הוא 'בחינת' רוק"ק כמ"ש רש"י על הפסוק לך אמר ליבי - בשליחותך אמר ליבי, ואלו הם דברי רש"י (ברכות לד ד"ה אם שגורה) אם סדורה תפילתי כפי במרצה ואינו נכשל, ותחייתי נובעת מליבי אל פי כל מה שאני חפץ להאריך בתחנונים.

דבר זה הוא מיסודות העבודה של התבודדות, של שפכי כמים ליבך, המחשבה שאין לי כלל וכלל דיבורים 'איני יודע האין לפתוח פה' כיצד לסדר את דברי, כשתשב בינך לבין קונך ישפיע לך הש"ת דיבורים והרגשת הלב בכדי שתזכה להתקרב איליו, שזה הדבר שבשבילו נברא העולם.

איתא בדברי רביז"ל (ליקו"מ ח"ב סי' א) כי פעמים שהתפילה יורדת לגלות, ומשמע שם שגלות התפילה היא תפילה מזוללת, כי התפילה היא הדבר שמבטא יותר מכל את העבודה, כמו שאמר חז"ל על הפסוק 'ולעבדו בכל לבבכם' איזו היא עבודה שבלב זו תפילה, וכשמזוללים בה והיא אינה היא 'עבודה', אזי היא בגלות, וכיצד היא יוצאת מהגלות, ע"י השפעת הנבואה, כשהיא בבחי' 'בורא נב שפתיים', עיי"ש במאמר.

ולכאורה הדברים מופלאים ואומרים דרשני, אדם שמזולל בתפילה עד שהיא בבחינת 'גלות', יוכל להיגאל ע"י מדרגת נבואה, בחי' 'בורא נב שפתיים', שהיא מדרגה עצומה, דהיינו לא רק שהתפילה תחשב בעיניו כראוי, אלא יזכה למדרגת כי נביא הוא.

ויש לבאר ע"פ מה שכתב בפרפראות לחכמה ששלימות כוונת התפילה היא שיוכח לבו לשמים, וישפוך את נפשו וליבו לפני ה' כדבר איש אל רעהו. ואדם שלא מרגיש כל קירבת אלוקים, לא מכוון את ליבו, מכיוון שאין לו שום הרגשה והשגה ב'שפכי כמים ליבך נוכח פני ה', 'שהרי אינו 'נוכח פני ה'', אדם כזה מזולל בתפילה שעיקרה היא החיבור הדבקות והקירבה להש"ת, כמבואר בתורה פד שהתפילה היא שער שדרך שם נכנסין להש"ת 'ומשם אשתמודעין ליה', ותפילה היא לשון דבקות וחיבור מלשון נפתולי אלוקים נפתלתי - התחברתי. כשההרגשה של המתפלל היא אמירת כל התפילה כתקנת חז"ל, ללא שום לב, ללא קרבת אלוקים, הוא מזולל בתפילה, והתפילה 'יורדת' לגלות.

והנה רוח הנבואה ששייכת במדרגת האדם הפשוט היא הארה והתנוצצות אלוקות שבלבו כאילו רואה אותו יתברך, ומשיח לפניו את כל אשר עם לבבו, זה בחי' רוח נבואה כשאדם זוכה להרגיש את ה', לדעת את ה', ודעת היא מלשון חיבור (ליקו"מ טו ד), הוא זוכה לאהרה, לדבר שאינו קשור להבנה עמוקה יותר או למחשבה עיונית ומרוכזת, זו הארה רוחנית 'התנוצצות אלוקות' שמאירה בליבו של מי שזכה ל'דעת' בלב ו'יראה' בלב.

הארה זו משפיעה לכל העולם לכל אחד לפי מדרגתו את 'התנוצצות' הזו. ואם אדם שמעולם לא חש ולא הרגיש את הש"ת עומד כנגדו, גם אם לא זכה לשפכי כמים ליבך 'נוכח פני ה' - יזכה להרגיש בנוכחותו ובמצויאותו של הש"ת, ועי"ז תיגאל תפילתו.

אך ישנה כאן עוד נקודה ההשוואה בין נבואה -'בורא נב שפתיים' לעבודת התפילה, נאמר על רבי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על החולים ואומר זה חי זה מת, וכשנשאל על כך אמר לא נביא אנכי ולא בן נביא, אלא אם שגורה תפילתי כפי יודע אני שהוא מקובל ואם לאו יודע

לא

באופן של החכם שמנסה להבין האם ה' שומע תפילה ח"ו, אלא שהוא נגיש לתפילה מתוך אמונה תמימה שה' שומע תפילה, וכעת הוא מנסה להעמיק בלימוד הזה לפתוח את העיניים יותר ולראות איך ה' באמת שומע את התפילה.

וכשמגיע שבת התם ברור לו שעכשו זה שבת, וכעת החכם מגיע ומנסה להעמיק מה קורה בשבת, אבל לא באופן שמברר האם באמת זה שבת, והאם באמת מה שכתוב בספרים הם דברים נכונים. ובשביל זה יש לנו את התורה שהיא מורה לנו את האמת מה קורה בכל דבר ומהו הפנימיות שיש בכל דבר, וכעת החכם יכול להחכים יותר ולהעמיק באותו הדבר לראות את אותו הפנימיות שהתורה גילתה לנו שהיא בוודאי קיימת.

נבא לקבל שבת פרשת בהר לאור דברי מוהר"ת בהלכות ספירת העומר הלכה ב' שבחם מתגלה אין עלינו לספור שבעה שבועות בימי הספירה, לזכות ליובל הגדול, לקבל התורה מחדש ע"י שמחה וחיות חדש שיאיר עלינו ע"י מצות ספירת העומר.

עיקר קבלת התורה - לשמוח בתפקידנו

הכנת כל נפש מישראל לקבלת התורה בחג השבועות הוא ע"י ספירת העומר, שיע"ז עלינו לתורה להביא מנחה חדשה להשם, היינו לזכות לשמחה גדולה בעבודת השם, שכל דבר שבקדושה יהיה חשוב ונכבד מאד בעינינו, ולעורר לבבנו לחיות ושמחה כמו מי שמצא שלל רב והשיג כל מה שיכולים לרצות להשיג, שבוה תלוי כל קדושת האדם, והו יסוד דרך קיום התורה ועיקר קבלת התורה כראוי, לראות באור האמונה מה שאנו זוכים להביא ולפעול על ידי כל מצוה ומעשה טוב, וע"כ ללימוד והתדבקות בתורה, ולהרגיש מציאות הנחת רוח לפני השם, עד שזה יגיב אותנו שיהיה בנו חיות מהקדושה, אשר רצה ה' את הברכה הבאה מנחה חדשה לפני השם, שהוא השלימות שאנו זוכים ביום קבלת התורה.

כי העיקר הוא לזכות לומר תמיד בשבילי נברא העולם, כמבואר במאמר בחצוצרות (לקר"מ סי' ה), היינו לזכות לשמחה נוראה זו של השליחות ממלך מלכי המלכים לתקן העולם, ולהכיר במעלת כל דבר בעבודת הבורא, שבהנחת רוח נעשית על ידיו - לזה נברא הכל, ועי"ז להתגבר עליה במעשיו ותר, ומה להפיל וכו'.

אלא שיש התגברות הגור דין שמפיל מזיקונו, ועל ידו נמצא מניעות וכו', ועליו להתגבר נגד שכחה זו שמכסה על החיות של עבודת השם, כי מחסוקן חיות האמיני זהו נמצא כלל משיכת היצר והנסיונות, כי אין בו חיות מהקורבה להש"ת ואינו יודע בשביל מה חי ונברא, ואז נמשך כלפני חיות מדימה של עוה"ב, ואינו יכול להתעורר ליראת השם ולתפילה, כי חסר החיות של האמונה.

ולזה מוכרח שמחה גדולה מאד, שמחה כזו שאינו רק במה שיזכה לעוה"ב, כי כאשר מציאות השמחה שהאדם יודע ממנה הוא רק בעינין שמחה עם עוה"ב, אפי"כ שיהיה התכלית האמיתי, הרי יש מקום לבלבולים וספקות שנמנעו השמחה, כי הרי יקח הרבה שנים עד שיהיה שם וכו', והיצר בא עם מה שבא עכשיו ומצער עכשיו, ואז אין בכוחו להתדבק בהשמחה של בשבילי נברא העולם.

לזכות לשמחה זו - צריך ליישר הלב

והנה השמחה הוא בחי נבי"א, ר"ת יבא ברנה נושא אלומותיו - ששמח במה שזוכה, כי רואה הרווח הגדול. השמחה הפשוטה הוא בחי נביא באספקלריא שאינה מאירה, בחי כח אמר וגו', אשר אז כל מניעה מבלבל השמחה, אבל יש שמחה שהצדיקים ממשיכים עלינו, שהיא בחי נביא באספקלריא המאירה, שיע"ז אנו מתגברים נגד כל מניעה, כי רואה רק השמחה עם הש"ת, ואין שום דבר יכול לבלבל האמונה והשמחה הזו.

ואפי"כ שיהי מדרגה גדולה, הרי באור הצדיקים אנו נספחים גם לתוך רוח החיות האמיתית הנה, כי זה כלל מה שהצדיקים הכניסו - רוח של חיות ושמחה בכל יהודי תמידי, ובה נמצא עיקר תקוות האדם לזכות לשמחת בשבילי נברא תמיד.

וכי לזכות לשמחה זו, עלינו ליישר עקמיות הלב,

שזאת ע"י תפילה וצעקה להש"ת בבחי' רעמים, היינו שנשמע בתוך הלב גדול אור הדיבור של תפילה לפני השם, וכל דיבור מעורר יראת השם כרעם נורא בבחי' ורעם גבורותיו מי יתבונן, ובכל דיבור של ברכה ותפילה הוא מתעורר ליראת השם לשמוע ולכון למה שאומר, שיע"ז נעשה בחי' רעם גבורותיו ויימיר הלב.

והנה לישור הלב נמצא באדם רק כאשר מתגבר נגד המחשבות הזרות, ועומד נגד הפחדים והיראות נפולות, כי ממשלו המחשבות הרעות והזרות מטמטם הלב, וכאשר האדם מופחד מאיזה דבר הרי אין בו כח של קול ויראה לפני השם, ואין יזכה לשירות לב. לכן רק כאשר מתגבר להוציא החמץ, המחשבות זרות והפחדים, ולחם נגדם בכל עת בבחי' מצה היינו מתחלוקת ומצוורת - אז יזכה לשירות לב.

פסח וספירת העומר

והנה בחג הפסח, ע"י מצות ביעור חמץ וכו' זכינו לצאת מתוקף הדין והירחוק של מ"ט שערי סומא, שהם כח הדמיון שמפיל כבידות על האדם, ומרגיש שאין לו שליחות ועבודה לפני השם שיכול להביא לו חיות ושמחה, כי רוח הסומא סיבב הנפש בקשיות המיונות שאינו שייך לזכות וכו', אבל בפסח זכינו לצאת מה, לקבל אמונה לדעת שהש"ת רוצה בנו, ונתגלה עוצם ורוממות גדולת הש"ת, ובוה טעמנו טעם של שמחה אמיתית, שהוא הזכות לעשות נחת רוח לאבינו שבשמים שהוא החיות והשמחה האמיתית, כי זוכה למה שנפשו רוצה באמת, כי בשבילי זה הברא.

אבל אחרי פסח עלינו לבנות השמחה מחדש, להתעורר לבנות החיות האמיתית גם מתוך מה שעובר עליו משיכת המידות רעות וההסתרה, שמכסה ומעלים החיות ומשרה קטנות ובלבולים על אמיתות אור האמונה והשמחה, עד שנדמה שאפס תקווה ואין שייך לחיות באור התורה כראוי. וע"כ עלינו להתעורר בכל יום מחדש ע"י מצות ספירת העומר, שכלל יום אנו מעוררים רעם של דיבור הספירה אשר מזכיר לאדם 'הנה עברו כן ימים שכבר זכית לטעום שבשבילי נברא, והנה אתה ורוח כל כן', ובוה מעורר הלב לצאת מכל מדה שמבלבל מחשבתו ביראה רעה ובמשכית אהבה נפלה, ומטרה הלב על י"ז, כי נעשה רעם גבורות יש יראת השם שמטטה הלב, שזה בחי' עומר שעורים, כי שיערה גי' תקלי'ה, ב' פעמים מנצפ"ך שזה בחי' הגבורות והדינים שאנו ממתיקים ע"י בחי' רעמים, היינו קול שופר בחי' קול של קבלת התורה שאנו ממשיכים בכל יום של הספירה ליישר הלב, כי אנו מניפץ ומרימים כל היראות הנפולות לשרשם, ויוצאים מהדין שנאחו במחשבות משיכת התאוות.

הספירה - התחלה חדשה בכל יום

כי זה עיקר עבודת ימי הספירה, להתגבר לשמור מוחו לטהר הדעת ככל, והתחלה הוא שמכניס יראת השם בליבו, לבא לזכור באהבת השם, כי עיקר בירור הדעת הוא על ידי בחינת אהבה בחינת חסד, כמו שכתוב מטטרא דימצא מוחא חורא ככספא, אבל יראה קודמת לאהבה, ובכל יום וסופרים הימים ממשיכין קול רעם שמוליד יראה בלב, וממילא מתגלה אהבה, כי ע"י היראה ממילא יכולים לבא לזכור אהבת השם לכלל האמונה והדעת. ועיקר הטהרה שיוציא מטומאות מצרים-פגם האדעת, לטהרות וקדושת הדעת - היא בימי האדם לזכות לשמחת מתגבר לעשות מצוות ומלחמה נגד המחשבות שבלב,

וצועק הרבה להש"ת שיזכור יראת השם, ולא יתבלבל מכל מה שעובר עליו, ולא יפול ליאוש ועגמת נפש, רק ידחה מעליו כל עול של יראה נפולה, ויתגבר לזכור השגחת הש"ת ויראתו, וכאשר זכה לטעום בפסח טעם מצה - טעם של השמחה בהש"ת - יתגבר נגד כל דבר שמחמץ המחשבה והדעת בתוך משיכת העביות של הגשמיות, כל מה שהאדם מחמץ הדעת במה שיש בו משיכת הגמיש יותר מדי, בוה נוגס ומקלקל שמחת הלב בהש"ת, ונהה השכחה מכסה עליו, אבל אם רק עומד לחלום, כמה שיכול ואין שיכול, בוה מטרה הלב ויבא לשמחה.

ובוה כל עסקינו בימי הספירה - להתחיל בכל יום מחדש ממש, אפי"כ שעובר מה שעובר בבחי' אחרי גור דין וכו' שכח הכל וכו' אפי"כ מתחיל מחדש ובתמימות בכל יום, ומתגבר כבר באותו היום לשמוע בחי' קול הרעם בחי' תקיעה, שמגלה לו שבשבילי זה נברא - לחלום למען לטהר העולם, גם כאשר נופל כל כן, וגם כאשר כל התחלה היא קטנה בחי' ספירת היום, אפי"כ מאמין שבוה נעשה תיקון העולם. ואז נמשך עליו כבר הארת השמחה בבחי' ספיר והלום- אור הדעת שנמשך בכל יום של הספירה.

קבלת התורה - לשמוח בעבודתנו

הרי הארת השמחה השלימה הוא בחי' שבת, שבו מתגלה השמחה הזו בכל אדם. כי שבת מעין עוה"ב, והאדם זוכה לשמוח בו במה שמעיד הש"ת בראת הכל בששת ימי המעשה, היינו שברא את העולם בשבילי, כי בשבת מתגלה הדעת שהעולם נברא בשבילי שהאדם יתקן הכל ועיקר התיקון הוא בעצם במה ששובת בשבת קודש ומתקן העולם.

זה מ"ש בענין הספירה "שבע שבתות", כי כלל השמחה הוא בחי' שבת, בבחי' בימוה תתן שכור ר"ת שבת, כי עלינו להברר כל יום של הספירה להיות בכלל שבע שבתות תמימות, כי בכל יום אנו מעוררים במצות ספירת העומר בחי' הרעמים שיישירם הלב ומאירים עליו שמחה אמיתית בשם, ועי"ז נכלל בחי' שבת, בחי' שמחה עוה"ב, אשר זכינו לטעום אורה בפסח, ואנו מצפים לקבל כח זה בשלימות בשבועות ממחרת השבת השביעית. ויע"ז נמשך אור קבלת התורה, שהוא בחי' רוח נבואה באספקלריא המאירה גם לתוך כל יום, ומתגלה נוראת כח המתקן הדין שצריכים בימי העומר, כי בהתגלות השמחה נמצא הכח לידע איך להמתיק הגור דין, ועי"ז אנו יכולים לחדש ימינו לזכות לקבלת התורה בשבועות, שאז נמשך עלינו עיקר כח קיום התורה הדעת של בשבילי נברא העולם, שיעי"ז זכה באמת לקיים התורה כראוי בשמחה וחיות, כי כל העולם היה תלוי ועומד עד השישי בסיון, ואז כאשר אנו מקבלים התורה נתבשם ונברא העולם.

זה עיקר קבלת התורה מחדש בכל שנה - לזכות לשמחה זו, וכל ישראל במעמד הר סיני וכו' לזה בעת קבלת התורה, כי אז זכינו למ"ש "פנים בפנים דבר השם עמכם", פנים כי זה בחינת אהבה בחינת אספקלריא המאירה. שהאדם רואה שהש"ת ממש מבקש ממנו לקיים מצוה והלכה זו, ולהאמין אנכי השם וגו'.

ולכן היו צריכים למנות מ"ט יום, כדי שנוכל לקבל הארת הדעת ממש רבינו בחי' רגנת נבואת משה אספקלריא המאירה, ועי"ז זכו כל ישראל גם כן בשעת קבלת התורה לבחינת נבואה זו שהאור הוא האמונה שהמחזה בעצמה הוא העוה"ב שלי, שיהו גדול אור היראה והשמחה של

ש'בת ב'ו' ת'שמח

שבועות, כמבוא בדברי חז"ל גדול השמחה של שבועות [כמבוא ברב יוסף וכו'], כי אחרי שאנו סופרים מ"ט יום בשבועות אנו יכולים לקבל התורה באמת, לזכות לשמחה אמיתית - שמחה של הש"ת - השמחה המהצוה בעצמה, שזה עיקר יפואת נפשנו.

זה מה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, אשר זה בחי' אור השמחה הגדולה שהתגלה אז כח"ש "ושמחת עולם על ראשם" לענין הכתרים שזכה לא אחד מישראל אז, כי רק ע"י גדול הדעת והשמחה שכלל לא רצו בשום שרר רק שימין להם השם יתברך מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, אמרו "נעשה ונשמע" היינו שיעשו כל אשר דיבר ה' מתוך מה שכל נגמתם וקובלו שסרם הוא ונשמע, שיזכו לשמוע מצוה אחרת.

והתורה ניתנה בקול שופר, כמ"ש "בקולות וברקים עליהם נגלית ובקול שופר עליהם הופעת", כי אז מתגלה כח ימי הספירה שהמשכנו בחי' רעמים, לגלות היראה הגדולה והתגלות האהבה שהוא קבלת התורה, שמתיר הלב וזוכים לשמוח בהתורה, ולקבלה בלב בוטר בשמחה גדולה, בכל יום מחדש, כי הרעמים וקול השופר הגדול של מתן תורה שומר ומגין עלינו תמיד לפשט עקמיות שבלב ולזכות לשמחה.

זה בחינת "תספרו חמשים יום" ולא נאמר מ"ט יום, כי עיקר הספירה הוא לבנות הכח לקבל השמחה של יום החמשים שהוא בחינת יובל הגדול בחינת עולם הבא, כי בשבועות נתגלה עלינו הש"ת כזקן מלא רחמים, שיה בחי' מידות הרחמים בחי' שער החמשים, אשר בכח הרחמים שייך שגם אהבתנו זוכה להבין ולראות אמיתית אור השמחה השלימה, וזאת עיקר אור קבלת התורה שעליו לזכות בכל שנה מחדש.

שבע שבתות - להמשיך השבת לכל יום

זה מה שסופרין שבע שבתות, כי העיקר לזכות לשמחה גדולה ועצומה זו שהוא בחי' שבת. נגדל ממחרת השבת - היינו מפסח שבו נתגלה גדולת ושמחת ישראל - אנו סופרין עד ממחרת השבת השביעית, כי התחלתו להבין טעם שבת, אז אנו סופרין כל שבוע נגד יום של שבעת ימי בראשית שבהם נברא העולם, לגלות בהם השמחה של "מחרת השבת השביעית", שכל יום של הבריאה יש בו שמחת בשבילי נברא העולם יהיה איך שיהיה, וכל יום ויום משבעת ימי בראשית, כל מצוה ודבר טוב - יהיה נכלל בבחי' שבת, להרגיש בחינת שבת שהוא עולם הבא בכל מעשיו המצוות.

ונמצא שיש י"ז שבתות, לקדש כל מידה בקדושת השבת, ואפילו יום השבעי שהוא בעצמו שבת קודש צריכין קודם מתן תורה גם כן לספור כנגדו שבוע אחד, כדי שיהיה נכלל ביום שכולו שבת.

כי אמנם שבת הוא מעין עולם הבא, אבל אף על פי כן יכול להיות שאפילו ביום השבת יהיה הכוונה בשביל שרר עולם הבא, ולא יזכה להארת השמחה השלימה של שער הנון, ועי"כ עלינו לזכך כל הימים, להאיר הארת קבלת התורה גם לתוך השבת בימי הספירה, כדי להמשיך עליהם בחינת עולם הבא יום שכולו שבת.

ואז זכה לקבל השבת כראוי, לזכות למנוחה ושמחה, שיהיה בנו חיות ושמחה במצות השבת, אשר הוא עיקר קיום התורה.

האם שמעה לעצנתם, הניחה את בתה בסמוך לציון הקדוש, כל הנוכחים במקום יצאו, נשארה רק האם עם בתה והחלה מתחננת בתפילה קורעת לב: **אנא, שאלה לחזור עם בתי ביראה ושלמה, כפי שהבאתי אותה לכאן**. אך, מצב הילדה נשאר כשהיא, לא ניכר כל שינוי בפניה. נראה היה כי איציק הגרוע מכל. כשראו החסידים כי לא הגיעה הישועה, אמרו לאם שגם היא תצא מהיכל הרשבי"י. הילדה נותרה לבדה בהיכל ציון רשבי"י.

לא חלפו אלא קדושות ספורות, ופתאום נשמע קול בכי חרישי מתוך ההיכל, קולה של הילדה שהתעוררה לחיים והחלה לבכות ולבקש שיתנו לה מים לשתות - התרגשות עצומה פשטה חיש בחצר כולה: לא בכל יום רואים נסים גלויים, אבל היום, כאן בציון רשבי"י, וזו לחזות במו עיניהם בנס תחיית המתים ממש! אנשים החלו לבכות מהתרגשות, ההסגר הוסר באחת והאם לקחה את בתה אל חיקה ברגשי הרהיב והלל. "זהה זה קידוש השם וקידוש שם הצדיק גדול מאד" כותב רבי שמואל הורביץ בספרו.

החסידים נטלו ילדיהם והסבו לסעודה שלישית, אמנם עיפיים וגיעים לאחור איציק שזכה, אולם השמחה לא נתנה להם לנוח. רבי שמואל פנה לרבי אלטר בן ציון: "אחרי נס כזה, לא נרקוד?!". הם יצאו בריקוד נלהב, אט אט הצטרפו אליהם עוד אנשים מקרב באי מיוון ושהה ארוכה נמשכו הריקודים בהתלהבות וקדושה.

דבר הנס התפרסם בכל קצוי ארץ, והכל שחו בה מלא על המופת שארע אצל הנתן האלוקי רשבי"י, שכבר אמר: "יכול אני לפטור את כל בעולם מלוג מהדין"

אנשי מעשה בזכות אדוננו בר יוחאי

שהמחלה לא תתפאס, ובהלה רבתי פשטה במקום... הוריים נשאו ורגליהם הדבר יצא יצא מפי הרואה, ובהלה רבתי פשטה במקום... הוריים נשאו ורגליהם נוסו לכל עבר, רגע לפני ששערי החצר נעללו על סוגר וברית. בעוד מנגונים רבים הספיקו להימלט, אימהות וילדים רבים נותרו בחצר ובגורלם אין יוצא ואין באו.

באותה עת היו אנשי שלמונו בעיצומה של תפילת מנחה של שבת, שהופיעה על ידי המאורעות המסעירים. הנער יעקב זאב בורסקי, שהיה כהן, נמלט אל החצר הצינונה מחשש טומאת-מת.

בעוד הצינונה מסוגר בחצר, מביט מבוהל לכאן ולכאן, מהיכן וכיצד להיחלץ החוצה - כל מעיניו של האם השבורה היו נתונים לבתה, שלפי מראה, שבהק חיים. היא שהתה עמה באחד החדרים בקומה העליונה, פוכרת ידיה בחוסר אונים ומייללת מרה. בכייתה התערבו בקולות הצינור הנצור, והמקום היה לחרדת אלוקים. כשסיימו חסידי בורסקי את תפילת המנחה, ניגשו אל האם הבוכייה וייעצו לה שתיק את בתה ותשיכי אותה בתוך ההיכל, צמוד לציון הקדוש, הם יעיתרו עליה מעומקם דלגא, וכדאי הוא התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי לסמוך עליו בעת הדחק.

הלכה פסוקה

מאת הר"ג ר' שמעון אנשיין שליט"א
מו"צ דביהכ"ס נחלת חן

משחק וטלטול אגואים / גוגאים בשבת האם מותר לשחק בהם בשבת?

א. אם משחקים בהם 'זוג או פרד' או במשחק אחר באופן שמרויח והשני מפסיד - אסור לשחק בהם בשבת (רמ"א ש"ח). אבל אם אינם מרויחים אלא כל אחד מקבל את שלו או כל כך, אין בזה משום איסור האמור, אך יתכן בהם איסור מוקצה וכמו שיתבאר להלן.

ב. אבא ו"א שהוא הדין האמא הרואה את הקטנים משחקים באופן האסור - חייבים למנוע אותם מלשחק בהם. אך אם 'בדאי' לא ישמעו לקול ההורים, אין למחות בהם כי מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים (ש"ע ש"מ א ומשכ"ב ב-ג רמ"א ש"ח ה. ובמשכ"ב ט"ח ג כתב שבספק אם ישמעו חייב למחות). ונראה שכיום חייבים למחות, כי בדרך כלל אם יאמרו להם שזהו חילול שבת, ישמעו. ועל כל פנים הוא בגדר ספק שחייבים למחות (גם כי בש"ע הרב שלח, משמע שבכל אופן צריך למחות על משחק זה).

ג. אבל אדם אחר הרואה אותם משחקים, אינו חייב למחות בהם (ש"מ ש"ס). אך אם הוא בפרהסיא, חייב כל אחד למנוע אותם (מג"א ר"ס ש"מ, ונע"ק דבר טו).

מענין לענין

ידיים המחליפים עם חברים ממתקים או מנות וכדומה - בדרך כלל אסור לעשות כן בשבת (כי כל דבר שנתן וזה מקבל; נראה כמשה ומתן האסור בשבת. ראה ש"ע ש"ח ג במשכ"ב. מג"א ש"ס טו. וכן אסור אפילו לתת מתנה. ומש"כ במגדלות אליהו ב' מה, להחזיר כי שייך לאביו וגם הוא לצרכו. הוא תמוה, שהרי האיסור 'שנראה' כמ"ח זה שייך אפילו כשאינו בגדר הקנינים ממש. וגם הרמ"א בסי' שלח אסר להדיא אף בקנינים).

האם הם מוקצה?

א. עצמות וקליפות וגרעינים שאינם ראויים למאכל אדם או בעל ח' הם מוקצה כמו אבנים וכדומה שאסורים בטלטול לגמרי. ואין חילוק אם הוציאו אותם מהפיר בערב שבת או בשבת עצמה. אבל אם הם ראויים למאכל איזה בעל ח', והחיה הזאת מצויה במקומו, אפילו אם לעצמו אין חיה כזו, מכל מקום אינם מוקצה. אבל אם אינה מצויה שם, הם מוקצה (סימן ש"ח כ ומשכ"ב ק"ד).

ב. גלעיני המשמש, למרות שאינם ראויים למאכל אדם ובעלי חיים, מכל מקום נראה שבדרך כלל אינם מוקצה. כיון שהקטנים משחקים בהם והם מצוים בכל מקום, הם זה כמקום שמצויה שם חיה האוכלת דבר זה. ואכן במקום שאין שם קטנים כאלו כלל, רבלי את איסור המוקצה אפילו מאבן והדומה לו, על די

קיימת אפשרות להטיל את איסור המוקצה אפילו מאבן והדומה לו, על די כמה דרכים: 'חוד' כלומר אם מיידיים אותו לפני שבת על מנת להשתמש בו תמיד לצורך שימוש כלשהו, ואם הוא דבר שרגילים ליעד אותו לשימוש כזה, אזי די אם מיידיים אותו לשימוש לשבת אחת. אך אין קטן יכול לעשות יעוד זה. 'תיקון' כלומר אם עושים במוקצה איזה דבר שיהיה ראוי להשתמש בו. 'מעשה' והיינו אם השתמשו לפני שבת בדבר המוקצה בשימוש כל שהוא. זה יכול לעשות אפילו קטן (המשחק בהם נחשב כשימוש. ראה ברמ"א ש"ח מה, כבוד. ובסי' שלח ה. בעצמות).

ד. כאמור שאסור לשחק בהם בשבת בכדי להרויח, ולפי זה הם נחשבים 'ככלי שמלאכתו לאיסור'. ועל כן יש להזהר שלא לטלטלם אלא לצורך המשחק, אבל אין לאסוף אותם אחרי המשחק כדי לשמרם, וכן אם הוציאו עתה מהפרי אסור להניחו בצד כדי לשמר. אך יש לומר שמכיון שחלק גדול מהמשחקים הוא לאו דוקא בכדי להרויח, וגם אצל הקטן עצם האיסור והגדלת האופס הם אצלו דבר חשוב מאוד, אם כן הוא כדבר שמלאכתו להיחר ולאיסור שמוחר בטלטול.

ה. למעשה: אם הקטן כבר שיחק בהם לפני שבת, או אפילו רק הוציאו מהפרי לפני שבת ואדם גדול הניח אותם בצד או ניקה אותם לצורך הקטנים, אינם מוקצה (וכמש"כ באת וכן אפילו הוציאו אותם מהפרי בשבת, והוא במקום שיש קטנים המשחקים בהם, וכל שכן למי שיש לו קטנים כאלו בביתו, אינם מוקצה (וכמש"כ באת ג). אמנם כיון שיתכן שנחשבים ככלי שמלאכתו לאיסור, לכן נראה שיש להחמיר שאדם גדול יטלטל אותם אלא לצורך 'גופו או מקומו'. אך לקטן בעצמו נראה שאין להחמיר עליו. אך כל זה בשבת, אבל אם הוציאו את הגלעין 'ביום טוב', הרי זה נחשב כ'נולד' שאסור בטלטול לגמרי. [בארץ ישראל אינו מצוי דבר זה רק בהם השבועות].

בני הנעורים

לכה דודי

שבח השבת, ומבקשים ומתפללים על הגאולה, ובין בית לבית של הזמר שוב ואמרים הפזמון 'לכה דודי' ומעוררים את עצמנו יחד עם השם יתברך ששלך יחדיו לקבל את השבת.

****

כי לאחר ההזמנה שאמרים 'לכה דודי', עוברים לדבר במעלת קדושת היום שה' השמיע לנו אותה בעמדם הר סיני, ואשר היא מקור הברכה, אשר עוד לפני הבריאה כבר התגלה שהוא התכלית של הבריאה - 'סוף מעשה במחשבה תחילה'.

ואחר כך פונים אל הנפש בלשון נוכח ומדברים עמה: 'מקדש מלך - עיר מלוכה', 'ירושלים' רומז על נפש ולב האדם הנמצאת בתרדמה (כמובא בליקו"מ תנינא סי' א'), ומעוררים אותה לקום ולצאת מתוך ההפכה, ופונים אליה בתחינה 'רב לך שבת בעמק הבכה' - כי עד מתי תהיי שקועה בשינה ועפרורית.

'התעורר מעפר קומי' - לבשי בגדי תפארתך' תתלבשי בבגדי גאוה דקדושה (ליקו"ה תפילין ו'), לדעת מהיקרות והחשיבות שלך - 'קרבה אל נפשי גאלה' וכמו שפירש הבעש"ט שיעקר הגאולה היא גאולת הנפש.

ומתוך זה זועקים אל הנפש: 'התעוררי התעוררי' - כי כבר הגיע הזמן להאיר את הנפש, 'עורי עורי' תתחילי לדבר שיר, כי 'כבוד ה' עלייך נגלה'.

אלא שאז יכול להתעורר בושה ושפלות מצד הסטרא אחרא, שיאמר האדם לעצמו מי אני ומה אני בשביל לקבל קדושת השבת - תראה

מהיכן באת, אין היה ששת ימי המעשה, ולכן אמורים לנפש: לא תבושי ולא תכלמי' כי אף שהבושה הוא דבר טוב, אבל לא בושה כזו (ליקו"ה תפילין ו'), כי צריכה את לידע מגדלותך - מה שתתחחחי ומה תהמי' - מה לך לשקוע בהרהורים ותדהמה - כך יחסו עניי עמי - כל הניצוצות הנפולים [חלקי האלקות שנאבדו] במשך ימות החול, הולכים לחזור ולהכלל כך, ואז תראי 'שנבנתה עיר הנפש על תילה'.

תדעי שיבוא יום של מל שביזה אותך יהיה לביזיון ולמשיסה, ואז יתגלה שהשם יתברך שמח בכך כמו שהחתן שמח לקראת כלה - כי באמת בכל מצוה ובכל תנועה אתה עושה יחודים גדולים, אלא שאינך יודע אותם, אבל כאשר יבנה עיר על תילה, ויושלם נפשוך אז תראה איך ה' שמח לקראתך בכל יחוד ויחוד כמו שהחתן שמח לקראת הכלה.

וכך אחר שמעוררים את תקוות הנפש, מסתובבים לקראת הכלה, ומזמינים אותה 'בואי כלה בואי כלה' מתוך רינה וצהלה, שירה וריקודים.

מה בשר הפזמון הידוע 'לכה דודי' ולמה כל כך חשוב לקבל

השבת על ידה בניגונים, כנהוג?

ליל שבת הוא הזמן בו אנו הולכים ומתנתקים מכל מה שעבר עלינו בימות החול, ויש בזה מלחמה גדולה, אך בוודאי שגם אפשר לנצח בה.

כי בימות החול המה והדעת נופלים לתרדמה ושינה, אין זוכרים את השם יתברך והאדם מסתובב כמו עבד משועבד לתאזויו ולרצונותיו, ואינו מצליח לשלוט על עצמו, רדוף בעיני הפרנסה בלי ישוב הדעת.

אך תיכף בהגיע שבת אזי נעשה שביטה ומנוחה, ואז יש קצת יישוב הדעת להתעורר מהשינה ולדעת מהשם יתברך, ולכן בקבלת שבת אמרים את הזמר 'לכה דודי', אשר שם מעוררים את הלב בכיסופים להשם יתברך ללכת לקראת השבת, לקבלה ברוך וגיל - וכמו שאמרים שם 'התעוררי התעוררי וכו' (ליקו"ה ין סך ב').

****

וכל הפיוט הנורא הזה שחיברו הר"ק ר' שלמה אלקבץ ז"ל, יש בו סודות גדולים, אך בפשטות הוא ניגון של כיסופים וגעגועים להתעורר לקבל את השבת.

כי הכל תלוי כפי הגעגועים והכיסופים שמאמין בעצם יום השבת, ומאמין שיכול להתעורר מהשינה, ולהתחיל לדעת מהשם יתברך, אפילו שמדקדק לא היה נדמה שיש לו שייכות לדעת שמתגלה בשבת.

ובפיוט זה אפשר מאוד לעורר את הלב להתקשר להשם יתברך, בפרט לפי מה שנהוג לנגנו ולשיר אז כל הציבור יחדיו, ומי שמכניס עצמו לתיבות הקדושות של הפיוט שלא יהיה הניגון כמצוות אנשים מלומדה, יכול מאוד לעורר את עצמו מהשינה. וכמו שרבי"ל לימד אותנו שבכל דבר שאדם אומר יכול למצוא את עצמו שם.

****

ורק הפזמון של הזמר בעצמו 'לכה דודי לקראת כלה' - כבר יש בכוחו לעורר את האדם, כאשר הוא פונה להשם יתברך בלשון יחיד ואומר לו לכה דודי - 'הבה אהובי וידידי נלך להזמין ולהקביל את פני השבת' - 'בא נקבל אותה ביחד...' - ואם רק יתבונן בפירוש תיבות אלו בלא הרבה פירושים יש בו בכדי לעורר געגועים וכיסופים - ללכת אל השבת ביחד עם השם יתברך - דודי אהובי...

ואז מאריכים לדבר בקדושת

בנות שרה - בית חינוך ב'אלעד'
בנשיאות הרב שמעון טייכנר שליט"א
גנים - יסודי - סמינר
- חינוך יחיד טוהר, המושתת על דעת תורה אמיתית
- שמור מפני הטכנולוגיה, הברה חיובית ובונה
- תקנון לבוש מסבד ע"פ כל גודי ההלכה ללא פשרות
- הקניית ערכים יהודיים ומידות טובות
- צוות הוראה מקצועי - דוגמא טובה ביר"ש וצניעות
- הקניית כלים לבניית הבית היהודי
- בהמלצת ובהכוונת גדולי הדור
ותק של 14 שנה
לפריטים ורישום: 0527134528

הר"ר **דוד גוטליב** הי"ו
בית משמש
לרגל שמחת אירוסים בתו
עב"ג הרה"ח נחמן שלום פישר נ"י
בן הר"ר מיכאל דב פישר וזכרנו לברכה
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה
ולבנות בית נאמן בישראל

הר"ר **שמחה שמואל קה"ה**
ובני אבהותם **אנשיין** הי"ו
ירושלים
לרגל שמחת אירוסים בנו הרה"ח שמעון
משה נ"י
עב"ג בת הרה"ח ר' ישראל יצחק סאפרין
שליט"א - ירושלים
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה

הר"ר **יוסף שופץ** הי"ו - מודיעין עילית
לרגל שמחת אירוסים בנו הרה"ח נחמן נ"י
עב"ג בת הר"ר דוד קרלוב שליט"א - א"ב
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה
הר"ר **צבי ארנצ'וביץ** הי"ו - בית משמש
לרגל שמחת אירוסים בנו הרה"ח שמעון נ"י
עב"ג בת הר"ר יהושע גילנר זצ"ל
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה

הר"ר **לוי יצחק רוטמן** הי"ו
ביתר
לרגל שמחת הולדת הבן
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה
הר"ר **יוסף קונלמנטי** הי"ו
ירושלים
לרגל שמחת הולדת הבן
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה
הר"ר **אליהו נלמן** הי"ו
בית משמש
לרגל שמחת הולדת הבן
בזכות רביה"ק יצחק נחת דקדושה

יום אחד גיליתי
שכשר נתן אביר משה,
הוא באמת מתכוין לזה...
ג.ד. יושבים

רכים לומדים ומתחזקים
בדרך להצטרף לתכנית המנויים
החודשית, והבא ברכה לכיתוב!

הספר החדש שכובש את הלבבות
להצטרף מני חודשי:
דוא"ר: office@miral.org
הא קול: 079-5759453
מקנית אגודתי: 05276-01831
קני: 077381244

קבלת התורה
אצל רביה"ק באומן
ההרשמה בעיצומה > שירותי פנים במחירים ובשירות הטוב ביותר

50 שנים עם הוותיקים והאמיתיים
מסורת • שירות • אמת

דרר צדיקים
חוויה עם נשמה
02-54-10-100